

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1058 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 24 юни 2021 година
относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177, втора алинея, както и членове 178 и 349 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) В член 176 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) е предназначен да подпомага преолювяването на основните различия между регионите в Съюза. Съгласно посочения член и член 174, втора и трета алинеи от ДФЕС ЕФРР трябва да допринася за намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-неблагоприятелстваните региони, измежду които специално внимание трябва да се обърне на регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, включително по-специално вследствие на демографски спад, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението, островните и трансграничните и планинските региони.
- (2) Кохезионният фонд е създаден с цел да допринася за постигането на общата цел за укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване в рамките на Съюза, като се предоставя финансов принос в областта на околната среда и на трансевропейските мрежи в областта на транспортната инфраструктура (TEN-T), както е посочено в Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾.
- (3) С Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ се установяват общоприложимите разпоредби за ЕФРР, Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход, Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУТВ), които функционират в съответствие с обща рамка.
- (4) С цел опростяване на правилата, приложими за ЕФРР и Кохезионния фонд за програмния период 2014—2020 г., следва с един регламент да се определят приложимите правила, които обхващат и двата фонда.

⁽¹⁾ ОВ С 62, 15.2.2019 г., стр. 90.

⁽²⁾ ОВ С 86, 7.3.2019 г., стр. 115.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 27 март 2019 г. (ОВ С 108, 26.3.2021 г., стр. 566.) и позиция на Съвета на първо четене от 27 май 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник). Позиция на Европейския парламент от 23 юни 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансови правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (вж. страница 159 от настоящия брой на Официален вестник).

- (5) При изпълнението на ЕФРР и Кохезионния фонд следва да се зачитат хоризонталните принципи, определени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в член 10 от ДФЕС, включително принципите на субсидиарност и пропорционалност, посочени в член 5 от ДЕС, като се взема предвид Хартата на основните права на Европейския съюз. Държавите членки следва да спазват също задълженията, изложени в Конвенцията на Обединените нации за правата на детето и Конвенцията на Обединените нации за правата на хората с увреждания (UNCRPD), както и принципите на Европейския съюз за социалните права, провъзгласен от Европейския парламент, Съвета и Комисията през 2017 г., и да осигурят достъпност съгласно член 9 от UNCRPD и съгласно правото на Съюза за хармонизиране на изискванията за достъпност на продуктите и услугите. В този контекст ЕФРР и Кохезионният фонд, във взаимодействие с ЕСФ+, следва да се изпълняват по начин, който насърчава прехода от институционални грижи към грижи, предоставяни в семейството и в общността, и целите им следва да се осъществяват с оглед да се допринесе за създаване на качествени работни места, премахване на бедността и насърчаване на социалното приобщаване. Държавите членки и Комисията следва да се стремят да премахват неравнопоставеността, да насърчават равенството между мъжете и жените и да интегрират перспективата за равенство между половете, както и да се противопоставят на дискриминацията, основана на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Нито един от фондовете не следва да подкрепя действия, които допринасят за каквато и да било форма на сегрегация или изключване, а при финансирането на инфраструктура следва и двата да гарантират достъпност за хора с увреждания.
- (6) Целите на ЕФРР и Кохезионния фонд следва да се осъществяват в рамките на устойчивото развитие и действията на Съюза за утвърждаване на целта за опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда, както е предвидено в член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС, като се взема предвид принципът „замърсителят плаща“. Като се има предвид значението на борбата с изменението на климата съгласно ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение от 2015 г. относно изменението на климата след 21-вата конференция на страните по Рамковата конвенция на Обединените нации по изменение на климата и за постигане на целите на Обединените нации за устойчиво развитие (наричани по-нататък „цели на ООН за устойчиво развитие“), и двата фонда ще допринесат за интегриране на действията в областта на климата в политиките на Съюза и за постигане на общата цел 30% от бюджетните разходи на Съюза да се насочат към цели във връзка с климата. Във връзка с това се очаква операциите по ЕФРР да допринесат с 30% от общия финансов пакет на ЕФРР за целите в областта на климата. Очаква се операциите по Кохезионния фонд да допринесат с 37% от общия финансов пакет на Кохезионния фонд за целите в областта на климата. Освен това действията съгласно настоящия регламент следва да допринасят за осъществяване на амбицията 7,5% от годишните разходи по многогодишната финансова рамка (МФР) през 2024 г. да бъдат за цели, свързани с биологичното разнообразие, а през 2026 г. и 2027 г. 10% от годишните разходи по МФР да бъдат за цели, свързани с биологичното разнообразие, като се взема под внимание съществуващото припокриване между целите по отношение на климата и биологичното разнообразие.
- Двата фонда следва да подкрепят дейности, които са съобразени със стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и не вредят значително на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾, и които гарантират прехода към нисковъглеродна икономика по пътя към постигане на неутралност по отношение на климата до 2050 г. Програмите по линия на ЕФРР и Кохезионния фонд следва да отчетат съдържанието на интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата, приети в рамките на управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, както е посочено в Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾.
- (7) За да се защити целостта на вътрешния пазар, операциите по линия на ЕФРР и Кохезионния фонд в полза на предприятията трябва да са в съответствие с правилата на Съюза за държавни помощи, определени в членове 107 и 108 от ДФЕС.
- (8) Принципът на партньорство е основен елемент в изпълнението на ЕФРР и Кохезионния фонд, основаващ се на подхода на многостепенното управление и гарантиращ участието на регионални, местни, градски и други публични органи, на гражданското общество, на икономически и социални партньори и, където е приложимо, на научноизследователски организации и университети. При изпълнението на двата фонда следва да се гарантират координация и взаимно допълване с ЕСФ+, Фонда за справедлив преход, ЕФМДРА и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

- (9) Необходимо е да се установят разпоредби относно подкрепата от ЕФРР съгласно целта „Инвестиции за работни места и растеж“ и целта „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg).
- (10) За да могат да се определят видовете дейности, които да могат да се подкрепят от ЕФРР и от Кохезионния фонд, следва да бъдат определени специфични цели на политиката за подкрепа от двата фонда, за да се гарантира, че те допринасят за една или повече от общите цели на политиката, определени в член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060.
- (11) Тъй като малките и средните предприятия (МСП) са гръбнакът на европейската икономика, ЕФРР следва да продължи да подкрепя развитието на МСП чрез повишаване на техния устойчив растеж и конкурентоспособност. Освен това, като се има предвид потенциалното дълбоко въздействие на пандемията от COVID-19 или на евентуална друга кризисна ситуация, които в бъдеще биха могли да окажат въздействие върху предприятията и заетостта, ЕФРР следва да подкрепя възстановяването от такива кризисни ситуации чрез подкрепа за създаването на работни места в МСП, включително чрез производствени инвестиции.
- (12) Инвестициите по ЕФРР следва да допринасят за развитието на цялостна мрежа за високоскоростна цифрова инфраструктура и за насърчаването на незамърсяваща и устойчива мултиmodalна мобилност с акцент върху публичния транспорт, споделяната мобилност, пешеходството и колоезденето, като част от прехода към икономика с нулеви нетни въглеродни емисии.
- (13) За да се използват възможностите на цифровата ера, ЕФРР следва да допринесе за развитието на приобщаващо цифрово общество, в което гражданите, научноизследователските организации, предприятията и публичните администрации се възползват пълноценно от възможностите, които предлага цифровизацията. Ефективното електронно управление на национално, регионално и местно равнище включва разработване на инструменти, както и преосмисляне на организацията и процесите с цел по-ефективно, по-лесно, по-бързо и по-евтино предоставяне на обществени услуги. По-специално цифровите и телекомуникационните технологии следва да се използват за укрепване на традиционните мрежи и услуги в полза на местните общности чрез разработване на проекти като интелигентни градове и интелигентни села.
- (14) Подкрепата от ЕФРР по цел 1 на политиката (ЦП 1) следва да се основава на изграждането на капацитет за стратегии за интелигентна специализация, в които се определят приоритети на национално или регионално равнище, или и на двете, за увеличаване на тяхното конкурентно предимство чрез разработване и съгласуване на силните страни на научните изследвания и иновациите с нуждите на бизнеса и необходимите умения чрез процес на търсене на предприемачески потенциал. Процесът следва да даде възможност на участниците в сферата на предприемачеството, включително промишлеността, образователните и научноизследователските организации, публичните администрации и гражданското общество, да определят най-обещаващите области за устойчиво икономическо развитие въз основа на характерните за региона структури и база знания. Тъй като процесът на управление на интелигентната специализация е от решаващо значение за качеството на стратегията, ЕФРР следва да предоставя подкрепа за развитието и укрепването на капацитета, необходим за ефективния процес на търсене на предприемачески потенциал и за изготвянето или актуализирането на стратегии за интелигентна специализация.
- (15) За да се насърчи постигането на неутралност на Съюза по отношение на климата до 2050 г., като се отчитат надлежно произтичащите от това социални и икономически последици, ЕФРР и Кохезионният фонд следва да допринасят за намаляването на емисиите на парникови газове и за борбата с енергийната бедност. В този контекст особено значение ще имат инвестициите в енергийна ефективност, включително схеми за икономии на енергия, в устойчива енергия от възобновяеми източници в съответствие с критериите за устойчивост, определени в Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁸⁾, в интелигентни енергийни системи, както и инвестиции, насочени към предотвратяване на бедствия, насърчаване на биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително опазване, утвърждаване на стойността и обръщане на специално внимание на защитените природни зони, както и други мерки за намаляване на емисиите на парникови газове, като например опазване и възстановяване на природни зони с висок потенциал за поглъщане и съхранение на въглерод, включително чрез възстановяване на влагата в мочурищата, улавяне на сметищен газ или намаляване на емисиите от промишлените процеси и продукти. Освен това следва да се подкрепят инвестиции, насочени към намаляване на всяка форма на замърсяване, като например замърсяване на въздуха, водата и почвата, както и шумовото и светлинното замърсяване.

⁽⁸⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

- (16) Интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата, които очертават политиките и мерките и които са насочени към енергийната бедност и емисиите на парникови газове, трябва да бъдат взети предвид при изготвянето на програмите, съфинансирани от ЕФРР и Кохезионния фонд. С цел да се осигури принос за постигането на националните цели за намаляване на енергийната бедност, определени в интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата, ЕФРР следва да подкрепя по-специално подобряването на енергийната ефективност в жилища и сгради в съответствие с изменената Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета^(*), за да се допринесе за постигането на декарбонизиран сграден фонд до 2050 г., като по този начин се намалява потреблението на енергия и се създават икономии за домакинствата, засегнати от енергийна бедност.
- (17) За да се подобри транспортната свързаност, ЕФРР и Кохезионният фонд следва да насърчават развитието на трансевропейска транспортна мрежа, както е посочено в Регламент (ЕС) № 1315/2013, чрез инвестиции в инфраструктура за железопътен транспорт, транспорт по вътрешните водни пътища, автомобилен транспорт, морски транспорт и мултимодален транспорт, включително мерки за намаляване на шума. ЕФРР и Кохезионният фонд следва също така да подкрепят националната, регионалната и местната, трансграничната и градската мобилност. В този процес двата фонда следва да обърнат внимание на подобряването на безопасността, по-специално на съществуващите мостове и тунели.
- (18) В един все по-свързан свят и с оглед на демографските и миграционните процеси е ясно, че миграционната политика на Съюза изисква общ подход, който разчита на полезното взаимодействие и взаимно допълване на различните инструменти за финансиране. Поради тази причина при изготвянето и изпълнението на програмите ЕФРР следва да обърща внимание на демографските предизвикателства. С цел да се осигури последователна, солидна и съгласувана подкрепа на усилията за солидарност и разпределяне на отговорността между държавите членки при управлението на миграцията, ЕФРР следва да предоставя подкрепа, на най-подходящото териториално равнище, за улесняване на дългосрочната, приобщаваща интеграция на гражданите на трети държави, включително мигранти, в полза на социалното и икономическото развитие, чрез възприемането на подход, насочен към защита на тяхното достойнство и права.
- (19) С цел насърчаване на социалните иновации и приобщаващия достъп до висококачествена заетост ЕФРР следва да подкрепя субекти от сферата на социалната икономика като кооперации, взаимоспомагателни дружества, сдружения с нестопанска цел и социални предприятия.
- (20) За да се насърчи социалното приобщаване и да се води борба с бедността, особено сред маргинализираните общности, е необходимо да се подобри достъпът, включително чрез инфраструктура, до социални, образователни, културни и развлекателни услуги, включително спорт, като се вземат предвид специфичните нужди на хората с увреждания, децата и възрастните хора.
- (21) ЕФРР и Кохезионният фонд следва да насърчават социално-икономическото приобщаване на маргинализираните общности, като се обърща специално внимание на стратегическата рамка на политиката за приобщаване на ромите, както е посочено в приложение IV към Регламент (ЕС) 2021/1060, в който се излагат мерки за интегриране, домакинствата с ниски доходи, включително домакинствата, изложени на риск от бедност и социално изключване, и групите в неравностойно положение, включително хората със специални нужди. По-специално, в съответствие с принцип 19 от Европейския стълб на социалните права, ЕФРР и Кохезионният фонд следва да могат да подкрепят предоставянето на социални жилища. Предвид предизвикателствата по отношение на достъпа до основни услуги, пред които са изправени маргинализираните ромски общности, ЕФРР и Кохезионният фонд следва да допринасят за подобряване на условията им на живот и перспективите им за развитие.
- (22) С цел подобряване на подготвеността за образование и обучение от разстояние и в електронна среда, което да е социално приобщаващо, в задачата си да разшири равния достъп до приобщаващи и качествени услуги в областта на образованието, обучението и ученето през целия живот ЕФРР следва по-специално да допринася за повишаване на устойчивостта на ученето от разстояние и в електронна среда. Усилията за осигуряване на непрекъснатост на образованието и обучението по време на пандемията от COVID-19 разкриха значителни недостатъци при достъпа до необходимото оборудване в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и свързаността на учащите се в неравностойно положение и в отдалечените региони. В този контекст ЕФРР следва да подкрепя предоставянето на необходимото ИКТ оборудване и свързаност, като по този начин се насърчава устойчивостта на системите за образование и обучение за учене от разстояние и в електронна среда.

(*) Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за изменение на Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 75).

- (23) С цел укрепване на капацитета на системите за обществено здравеопазване за предотвратяване, бърза реакция и възстановяване при извънредни ситуации в областта на здравеопазването, ЕФРР следва също така да допринася за устойчивостта на системите за здравеопазване. Освен това, тъй като безпрецедентната пандемия от COVID-19 разкри колко важен е непосредственият достъп до доставки от първостепенно значение, за да се осигури ефективна реакция при възникнала извънредна ситуация, обхватът на подкрепата от ЕФРР следва да бъде разширен, за да се даде възможност за закупуване на стоки, необходими за подобряване на устойчивостта при бедствия и устойчивостта на здравните системи, включително първичните здравни грижи, и насърчаване на прехода от институционални грижи към грижи, предоставяни в семейството и в общността. Закупените стоки, предназначени за укрепване на устойчивостта на здравните системи, следва да бъдат в съответствие с националната здравна стратегия, да не излизат извън нейните рамки и да гарантират взаимно допълване с програмата „ЕС в подкрепа на здравето“, създадена с Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁰⁾, както и с капацитета на rescEU по линия на Механизма за гражданска защита на Съюза, създаден с Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹¹⁾.
- (24) ЕФРР следва да подкрепя и насърчава прехода от институционални грижи към грижи, предоставяни в семейството и в общността чрез подкрепа на заведения, които ще се стремят да предотвратяват сегрегацията от общността, ще улесняват интеграцията на хората в обществото и ще се стремят да гарантират независими условия на живот.
- (25) Следва да се предвиди отделна специфична цел за подпомагане на регионалните икономики, които са силно зависими от секторите на туризма и културата. Това би позволило да се използва пълният потенциал на културата и устойчивия туризъм за икономическо възстановяване, социално приобщаване и социални иновации, без да се засягат възможностите за предоставяне на подкрепа от ЕФРР за тези сектори по други специфични цели.
- (26) Инвестициите в подкрепа на творческите и културните индустрии, услугите в областта на културата и обектите на културното наследство биха могли да бъдат финансирани по всяка цел на политиката, при условие че допринасят за специфичните цели и че попадат в обхвата на подкрепата от ЕФРР.
- (27) Устойчивият туризъм изисква баланс между икономическата, социалната, културната и екологичната устойчивост. Подходът за подкрепа на устойчивия туризъм следва да бъде в съответствие със съобщението на Комисията от 19 октомври 2007 г., озаглавено „Дневен ред за устойчив и конкурентоспособен европейски туризъм“. По-специално той следва да отчита благосъстоянието на туристите, да защита природната и културната среда и да гарантира социално-икономическото развитие и конкурентоспособността на дестинациите и предприятията чрез интегриран и цялостен политически подход.
- (28) За да се подпомогнат усилията на държавите членки и на регионите за посрещане на новите предизвикателства и за осигуряване на високо ниво на сигурност за техните граждани, както и за предотвратяване на маргинализацията и радикализацията, като се разчита на полезното взаимодействие и взаимното допълване с други политики на Съюза, инвестициите по ЕФРР следва да допринасят за сигурността в области, в които е необходимо да се осигури безопасността и сигурността на обществените пространства и на критичните инфраструктури, например транспорта и енергетиката, като по този начин се способства за изграждане на по-приобщаващи и по-безопасни общества.
- (29) ЕФРР следва да предоставя подкрепа по цел 5 на политиката (ЦП 5) по интегриран начин за икономическото, социалното и екологичното развитие въз основа на междусекторни териториални стратегии с използване на инструменти за интегрирано териториално развитие, за да се гарантира хармоничното развитие на градските и извънградските райони. Освен това при развитието на градските райони следва да се обърне специално внимание на подкрепата за функционалните градски райони поради тяхното значение за установяването на сътрудничество между местните органи и партньорите през административните граници, както и за укрепването на връзките между градските и селските райони.
- (30) ЕФРР следва да подкрепя устойчивия туризъм по интегриран начин, по-специално чрез засилване на сътрудничеството в рамките на функционалните територии. За да се засили въздействието на устойчивия туризъм върху икономиката, предприятията и публичните органи следва систематично да си сътрудничат, за да предоставят качествени услуги по-ефективно в райони с висок потенциал за туризъм, като се грижат надлежно за създаването на стабилна правна и административна среда, благоприятстваща устойчивия растеж на тези райони. Подкрепяните действия в областта на устойчивия туризъм могат да вземат предвид най-добрите практики в тази област, като например подхода на „туристическия район“.

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС) 2021/522 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето (програма „ЕС в подкрепа на здравето“) за периода 2021—2027 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 282/2014 (ОВ L 107, 26 март 2021 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на Съюза (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 924).

- (31) В резултат на общата цел на Кохезионния фонд, предвидена в ДФЕС, е необходимо да бъдат определени политически цели, които Кохезионният фонд трябва да подкрепя.
- (32) За да се подобри общият административен капацитет на институциите и управлението в държавите членки, които изпълняват програми по линия на целта „Инвестиции за работни места и растеж“, е необходимо да се даде възможност за мерки за подкрепа на програмните органи и секторните или териториалните участници, отговарящи за извършването на дейности, свързани с изпълнението на ЕФРР и Кохезионния фонд по всички преследвани специфични цели, като се вземат предвид хоризонталните принципи, посочени в Регламент (ЕС) 2021/1060, включително целите на ООН за устойчиво развитие.
- (33) С цел насърчаване и укрепване на мерките за сътрудничество в рамките на програми, изпълнявани по целта „Инвестиции за работни места и растеж“, е необходимо да се засилят мерките за сътрудничество с партньори, включително на местно и на регионално равнище, в дадена държава членка или между различни държави членки във връзка с подкрепата, предоставяна по всички специфични цели. Това засилено сътрудничество е в допълнение към сътрудничеството по Interreg и следва по-специално да подпомогне сътрудничеството между структурираните партньорства с оглед изпълнение на регионалните стратегии, посочени в съобщението на Комисията от 18 юли 2017 г., озаглавено „Засилване на иновациите в европейските региони: стратегии за стабилен, приобщаващ и устойчив растеж“. Партньорите следователно могат да произхождат от всеки регион в Съюза, но може да включват също така трансграничните региони и региони, които са обхванати от Европейска група за териториално сътрудничество съгласно Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹²⁾, макрорегионална стратегия или стратегия за морските басейни, или комбинация от двата вида стратегии.
- (34) ЕФРР следва да спомогне за преодоляване на основните различия между регионите в Съюза и да намали неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-неблагоприятните региони, включително тези, които са изправени пред предизвикателства, дължащи се на ангажиментите за декарбонизация, като по този начин способства за укрепването на регионалната устойчивост. Следователно подкрепата от ЕФРР по целта „Инвестиции за работни места и растеж“ следва да се съсредоточи върху ключовите приоритети на Съюза в съответствие с целите на политиката, определени в Регламент (ЕС) 2021/1060. Поради това подкрепата от ЕФРР следва да се съсредоточи върху целите на политиката за постигане на по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и на регионалната свързаност на ИКТ и по-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност. Ресурсите, предназначени за постигането на устойчива градска мобилност и инвестиции в широколентова инфраструктура, могат да се отчетат частично при изчисляването на съответствието с изискванията за тематична концентрация. В споразуменията си за партньорство държавите членки следва да решат за целна програмна период дали да спазват изискванията за тематична концентрация на равнището на категориите региони или на национално равнище. Тематичната концентрация на национално равнище следва да се установи от трите групи държави членки, съставени в съответствие със съответния брутен национален доход и следва да позволява гъвкавост на равнището на отделните програми. Тъй като подкрепата от Кохезионния фонд може също да допринесе за тематичната концентрация, следва да се определят условията за този принос. Освен това методиката за класифициране на държавите членки следва да се определи подробно, като се вземе предвид специфичното положение на най-отдалечените региони и рядко населените северни региони.
- (35) С цел да се съсредоточи подкрепата върху ключовите приоритети на Съюза, целесъобразно е също така изискванията за тематична концентрация да се спазват през целия програмна период, включително в случаите на прехвърляне между приоритетите по една програма или между програми.
- (36) С цел да се даде възможност на ЕФРР да предоставя подкрепа по Interreg по отношение както на инвестиции в инфраструктура и на свързаните с тях инвестиции, както и дейности за обучение и интеграция, е необходимо да се предвиди, че ЕФРР следва да може също така да подкрепя дейности в рамките на специфичните цели на ЕСФ+, създаден по силата на Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

⁽¹³⁾ Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейски социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (вж. страница 21 от настоящия брой на Официален вестник).

- (37) С цел да се съсредоточи използването на ограничените ресурси по най-ефективния начин, подкрепата, предоставяна от ЕФРР за производствени инвестиции в рамките на съответната специфична цел, следва да бъде ограничена до микро-, малки и средни предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ⁽¹⁴⁾, с изключение на специфичните инвестиции, предвидени в настоящия регламент.
- (38) В контекста на подкрепата от ЕФРР за производствени инвестиции е уместно да се поясни, че понятието „производствени инвестиции“ следва да се разбира като инвестиция в основен капитал или нематериални активи на предприятията с оглед на производството на стоки и услуги, като по този начин се допринася за бруто капиталобразуването и заетостта. Следва също така да се предвиди, че при определени условия ЕФРР и Кохезионният фонд могат да подкрепят инвестиции в предприятия, различни от МСП. Освен това, въз основа на опита от предходни програмни периоди ЕФРР и Кохезионният фонд следва също така да подкрепят инвестициите в предприятия, различни от МСП, включително по-специално комунални услуги, когато те се отнасят до инвестиции в инфраструктура, която осигурява достъп до обществено достъпни услуги в областта на енергетиката, околната среда и биологичното разнообразие, транспорта и цифровата свързаност.
- (39) В настоящия регламент следва да бъдат определени различните видове дейности, разходите за които следва да могат да бъдат подкрепяни чрез инвестиции от ЕФРР и Кохезионния фонд по съответните им цели, както са предвидени в ДФЕС, включително колективно финансиране. Кохезионният фонд следва да бъде в състояние да подкрепя инвестиции в TEN-T и околната среда, включително инвестиции, свързани с устойчивото развитие и енергетиката, които предполагат ползи за околната среда. В този контекст Кохезионният фонд следва да може също така да подкрепя комбинираната енергийна и сеизмична модернизация. Що се отнася до ЕФРР, списъкът на дейностите следва да взема предвид специфичните национални и регионални потребности в областта на развитието, както и местния потенциал, и следва да бъде опростен. ЕФРР следва да е в състояние да подкрепя инвестиции в инфраструктура, включително за научноизследователска и иновационна бизнес инфраструктура за МСП, жилищно настаняване за маргинализираните общности и групите в неравностойно положение, домакинствата с ниски доходи и мигрантите, култура и наследство, устойчив туризъм и услуги за предприятия, инвестиции във връзка с достъпа до услуги, с особено внимание върху намиращите се в неравностойно положение, маргинализираните и сегрегирани общности, производствени инвестиции в МСП, оборудване, софтуер и нематериални активи, както и мерки по отношение на информация, комуникация, проучвания, създаване на мрежи, сътрудничество, обмен на опит между партньорите и дейности, свързани с кластери. С цел подкрепа на изпълнението на програмата и двата фонда следва да са в състояние да подкрепят и дейности по техническа помощ. И накрая, за да се осигури подкрепа за по-голям набор от интервенции за програмите по Interreg, обхватът следва да бъде разширен, така че да включва и споделянето на голям набор от съоръжения и човешки ресурси, както и разходи, свързани с мерки, които попадат в приложното поле на ЕСФ+.
- (40) Проектите, свързани с трансевропейските транспортни мрежи съгласно Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁵⁾, трябва да продължат да се финансират от Кохезионния фонд както чрез споделено управление, така и чрез режим на пряко изпълнение по линия на Механизма за свързване на Европа, създаден с Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за свързване на Европа („Регламент за МСЕ за периода 2021—2027 г.“).
- (41) В същото време е важно да се уточнят дейностите, които са извън обхвата на ЕФРР и Кохезионния фонд, включително инвестициите за намаляване на емисиите на парникови газове от дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁶⁾, с цел да се избегне дублиране на наличното финансиране, което вече съществува в рамките на посочената директива, и инвестиции в предприятия в затруднено положение, както са определени в Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията ⁽¹⁷⁾, освен ако предоставянето на подкрепа е разрешено по силата на правилата за предоставяне на помощ *de minimis* или на временна държавна помощ, предназначена за справяне с извънредни обстоятелства. ЕФРР и Кохезионният фонд не следва да подкрепят и определени инвестиции в летища, съоръжения за депониране и третиране на остатъчни отпадъци или изкопаеми горива. Поради това ЕФРР следва да може да подкрепя целеви мерки за смекчаване на въздействието върху околната среда, за сигурност и за безопасност на регионалните летища, при условие че основната цел на инвестициите е ясно определена от гледна точка на стандартите на Съюза в областта на околната среда, сигурността или безопасността и е в съответствие с правилата за държавните помощи.

⁽¹⁴⁾ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129).

⁽¹⁶⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

За инвестиции, увеличаващи капацитета на съоръженията за третиране на остатъчни отпадъци, под остатъчни отпадъци следва да се разбират предимно неразделно събирани битови отпадъци и остатъци при третиране на отпадъци. Модернизирането на мрежите за централно отопление би могло да се подкрепя с оглед на подобряването на енергийната ефективност на ефективни районни отоплителни системи съгласно определението в Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁸⁾, в съответствие с целите, определени в интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата. С оглед на насърчаването на енергията от възобновяеми източници може да се предостави подкрепа за котлите за централно отопление, които се захранват от комбинация от източници на газ и енергия от възобновяеми източници. В такива случаи подкрепата от двата фонда следва да съответства пропорционално на дела на енергията от възобновяеми източници, подавана към такива котли. В допълнение следва да бъде изрично посочено, че отвъдморските страни и територии, изброени в приложение II към ДФЕС, не са допустими за подкрепа от ЕФРР или Кохезионния фонд.

- (42) Държавите членки следва редовно да предоставят на Комисията информация относно постигнатия напредък, като използват общите показатели за крайния продукт и за резултата, предвидени в приложение I. Общите показатели за краен продукт и за резултат могат да се допълват, ако е целесъобразно, от специфични за програмите показатели за краен продукт и за резултат. Информацията, предоставена от държави членки, следва да служи като основа за изготвяните от Комисията доклади относно напредъка в постигането на специфичните цели за целия програмен период, като за целта се използва основен набор от показатели, предвиден в приложение II.
- (43) Съгласно точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽¹⁹⁾ ЕФРР и Кохезионният фонд следва да се подложат на оценка въз основа на информацията, събрана в съответствие със специалните изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват административната тежест, по-специално за държавите членки, и свръхрегулирането. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели, които да служат като основа за оценяване на последиците на двата фонда по места.
- (44) В рамките на съответните правила на Пакта за стабилност и растеж, както е пояснено в Кодекса за поведение, държавите членки следва да могат да отправят надлежно обосновано искане за допълнителна гъвкавост за публичните или равностойните на тях структурни разходи, подкрепяни от публичната администрация чрез съфинансиране на инвестиции, реализирани като част от ЕФРР и Кохезионния фонд. Комисията следва да направи такава оценка на това искане в съответствие с Пакта за стабилност и растеж и Кодекса за поведение.
- (45) ЕФРР следва да се занимава с проблемите на необлагодетелстваните райони, по-специално селските райони и районите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, включително демографски спад, при достъпа до основни услуги, включително цифрови услуги, повишаване на привлекателността за инвестиции, включително чрез бизнес инвестиции и свързаност с големите пазари. В този контекст ЕФРР следва да обърне внимание на специфичните предизвикателства пред развитието, пред които са изправени някои островни, гранични или планински региони. Освен това ЕФРР следва да обърне специално внимание на специфичните затруднения на районите от ниво 3 по NUTS и на равнището на местните административни единици, както е посочено в Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁰⁾, които са слабо населени, в съответствие с критериите, определени в точка 161 от Насоките за регионалната помощ за периода 2014—2020 г., а именно тези с гъстота на населението под 12,5 жители на квадратен километър, или райони, които са засегнати от среден годишен спад на населението от най-малко 1% от населението през периода 2007—2017 г. Държавите членки следва да обмислят разработването на конкретни доброволни планове за действие на местно равнище за такива райони, за да се справят с тези предизвикателства, свързани с населението.
- (46) За да се увеличи максимално приносът за по-ефективно справяне с икономическите, демографските, екологичните и социалните предизвикателства, по-специално в районите с неблагоприятни природни и демографски условия, както е предвидено в член 174 от ДФЕС, действията в областта на териториалното развитие следва да се основават на интегрирани териториални стратегии, включително в градските и селските райони, и като се обърща внимание на връзките между градските и селските райони. Поради това подкрепата от ЕФРР следва да се предоставя под формата,

⁽¹⁸⁾ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

⁽¹⁹⁾ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1).

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

посочени в член 28 от Регламент (ЕС) 2021/1060, като се гарантира подходящо участие на местните, регионалните и градските органи, икономическите и социалните партньори и представителите на гражданското общество и неправителствените организации. Териториалните стратегии следва да могат да се възползват и от многофондов и интегриран подход, включващ ЕФРР, ЕСФ+, ЕФМДРА и ЕЗФРСР.

- (47) За да се подобри устойчивостта на общностите в селските райони и техните икономически, социални и екологични условия, подкрепата от ЕФРР следва да се използва за разработване на проекти като интелигентни села, както е посочено в резолюцията на Европейския парламент от 3 октомври 2018 г. относно справяне със специфичните потребности на селските, планинските и отдалечените райони, по-специално чрез разработване на нови възможности като децентрализирани услуги и енергийни решения, цифрови технологии и иновации.
- (48) В рамките на устойчивото градско развитие се счита за необходимо да се подпомогне интегрираното териториално развитие с цел по-ефективно справяне с икономическите, екологичните, климатичните, демографските и социалните предизвикателства в градските райони, включително функционалните градски райони, като се отчита необходимостта от насърчаване на връзките между градските и селските райони. Подкрепата, насочена към градските райони, може да бъде под формата на отделна програма или отделен приоритет и следва да може да се ползва от многофондов подход. Принципиите за избор на градски райони, в които трябва да бъдат изпълнени интегрирани действия за устойчиво градско развитие, както и ориентировъчните суми за тези действия, следва да бъдат определени в програмите по целта „Инвестиции за работни места и растеж“ с разпределени на национално равнище за тази цел най-малко 8% от средствата от ЕФРР. Следва също така да се предвиди, че този процент следва да се спазва през целия програмен период в случай на прехвърляне между приоритетите по една програма или между програми, включително по време на междинния преглед.
- (49) С цел да се набележат или предоставят решения за справяне с проблеми, свързани с устойчивото градско развитие на равнището на Съюза, иновативните дейности за градско развитие в областта на устойчивото градско развитие следва да бъдат заменени с Европейската инициатива за градовете, която да се изпълнява при пряко или непряко управление. Тази инициатива следва да обхваща всички градски райони, включително функционалните градски райони, и да подкрепя Програмата на Европейския съюз за градовете. За да се стимулира участието на местните органи в тематичните партньорства по Програмата за градовете, ЕФРР следва да предоставя подкрепа за организационните разходи, свързани с това участие. Инициативата може да включва междууправителствено сътрудничество в областта на градоустройството, по-специално сътрудничество, насочено към изграждане на капацитет на местно равнище за постигане на целите на ООН за устойчиво развитие. Държавите членки, регионалните и местните органи следва да се включват активно при управлението и осъществяването на Европейската инициатива за градовете. Действията, договорени в рамките на такъв модел на управление, биха могли да включват обмен на регионалните и местните представители. Действията, предприети в рамките на Европейската инициатива за градовете, следва да насърчават връзките между градските и селските райони във функционалните градски райони. Сътрудничеството с Европейската мрежа за развитие на селските райони е от особено значение в това отношение.
- (50) Търговската реализация и разрастването на междурегионалните иновационни проекти следва да се насърчава на цялата територия на Съюза чрез новите междурегионални иновационни инвестиции, които ще се управляват от Комисията. Като подкрепят иновационни проекти в области на интелигентната специализация, включително пилотни проекти и мерки за изграждане на капацитет, те ще бъдат от полза по-специално за по-слабо развитите региони, като стимулират техните иновационни екосистеми и способността им да се интегрират в по-големи вериги за създаване на стойност в Съюза. Те следва също така да допринесат за изпълнението на съобщението на Комисията от 18 юли 2017 г., озаглавено „Засилване на иновациите в европейските региони: стратегии за стабилен, приобщаващ и устойчив растеж“, по-специално в подкрепа на тематичните платформи за интелигентна специализация в ключови области.
- (51) Специално внимание следва да се отдели на най-отдалечените региони, по-конкретно чрез приемането на мерки съгласно член 349 от ДФЕС за разпределяне на допълнителни средства за най-отдалечените региони, за да се компенсират допълнителните разходи, направени в тези региони поради едно или няколко от постоянните ограничения, посочени в член 349 от ДФЕС, а именно отдалечеността, островния характер, малката площ, трудните релеф и климат, икономическата им зависимост от малък брой производства, като дълготрайността и съчетаването на тези фактори сериозно ограничават тяхното развитие. Тези разпределени средства следва да може да включват инвестиции, оперативни разходи и задължения за обществени услуги, целящи компенсиране на допълнителните разходи, причинени от тези ограничения. Оперативната помощ следва да може да покрива разходите за услуги за

превоз на товари и помощ за стартиращи предприятия за транспортни услуги, както и разходите по операции, продиктувани от задълженията за складиране, от прекаления обем и поддръжката на производствените средства, както и от недостига на човешки капитал на местния пазар. Тези разпределени средства не следва да подлежат на изискванията за тематична концентрация. За да се защити целостта на вътрешния пазар, както и за всички операции, съфинансирани от ЕФРР и Кохезионния фонд, подкрепата от ЕФРР за финансиране на оперативни и инвестиционни помощи в най-отдалечените региони следва да е в съответствие с правилата за държавни помощи, както е определено в членове 107 и 108 от ДФЕС.

- (52) С цел да се даде възможност за бърза реакция при извънредни и необичайни обстоятелства, както е посочено в Пакта за стабилност и растеж, които могат да възникнат по време на програмния период, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема временни мерки за улесняване на използването на подкрепата от ЕФРР в отговор на такива обстоятелства. Комисията следва да приеме мерките, които са най-подходящи с оглед на извънредните или необичайни обстоятелства, пред които е изправена дадена държава членка, като същевременно запазва целите на фонда. В допълнение, решенията за изпълнение във връзка с временните мерки за използване на ЕФРР в отговор на извънредни или необичайни обстоятелства следва да бъдат приети без процедура на комитет, като се има предвид, че приложното поле е определено от Пакта за стабилност и растеж и е ограничено до мярката, посочена в настоящия регламент. Комисията следва също така да наблюдава изпълнението и да оценява целесъобразността на мерките.
- (53) С цел изменение на някои несъществени елементи от настоящия регламент, правомощието за приемане на актове в съответствие с член 290 от ДФЕС следва да се делегира на Комисията по отношение на извършването на корекции, когато това е оправдано, на приложение II, в което се установява списък от показатели, използвани като основа за предоставяне на информация на Европейския парламент и на Съвета относно качеството на изпълнението на програмите. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равностойно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (54) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно укрепването на икономическото, социалното и териториалното сближаване посредством преодоляването на основните различия между регионите в Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради степента на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, както и ограниченията на финансовите ресурси на държавите членки и регионите, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (55) С оглед на приемането на настоящия регламент след началото на програмния период и като се отчита необходимостта от координирано и хармонизирано изпълнение на ЕФРР и Кохезионния фонд, както и за да се даде възможност за бързото му изпълнение, той следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

СЪДЪРЖАНИЕ

ГЛАВА I	ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ	71
Член 1	Предмет	71
Член 2	Задачи на ЕФРР и Кохезионния фонд	71
Член 3	Специфични цели за ЕФРР и Кохезионния фонд	71
Член 4	Тематична концентрация на подкрепата от ЕФРР	73
Член 5	Обхват на подкрепата от ЕФРР	75
Член 6	Обхват на подкрепата от Кохезионния фонд	76
Член 7	Изключване от обхвата на ЕФРР и Кохезионния фонд	76
Член 8	Показатели	78
ГЛАВА II	СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗГЛЕЖДАНЕТО НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ ОСОБЕНОСТИ И МЕЖДУРЕГИОНАЛНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ В ИНОВАЦИИ	78
Член 9	Интегрирано териториално развитие	78
Член 10	Подкрепа за необлагодетелстваните райони	78
Член 11	Устойчиво градско развитие	79
Член 12	Европейска инициатива за градовете	79
Член 13	Междурегионални инвестиции в иновации	80
Член 14	Най-отдалечени региони	80
ГЛАВА III	ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	81
Член 15	Преходни разпоредби	81
Член 16	Упражняване на делегирането	81
Член 17	Преглед	82
Член 18	Влизане в сила	82
ПРИЛОЖЕНИЕ I	ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КРАЙНИЯ ПРОДУКТ И ЗА РЕЗУЛТАТА ЗА ЕФРР И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД — ЧЛЕН 8, ПАРАГРАФ 1	83
ПРИЛОЖЕНИЕ II	ОСНОВЕН НАБОР ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ЕФРР И ЗА КОХЕЗИОННИЯ ФОНД, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 8, ПАРАГРАФ 3, КОИТО ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ ОТ КОМИСИЯТА В СЪОТВЕТСТВИЕ С НЕЙНОТО ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ДОКЛАДВАНЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 41, ПАРАГРАФ 3, БУКВА З), ТОЧКА III) ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ	32

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се определят специфичните цели и обхватът на подкрепата от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) по отношение на целта „Инвестиции за работни места и растеж“ и целта „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), посочени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060.
2. С настоящия регламент се определят и специфичните цели и обхватът на подкрепата от Кохезионния фонд по отношение на целта „Инвестиции за работни места и растеж“, посочена в член 5, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Член 2

Задачи на ЕФРР и Кохезионния фонд

1. ЕФРР и Кохезионният фонд допринасят за общата цел за засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза.
2. ЕФРР допринася за намаляване на различията в равнищата на развитие на различните региони в рамките на Съюза и за намаляване на изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони чрез участие в структурното приспособяване на регионите, чието развитие изостава, и в преобразуване на регионите със западаща промишленост, включително чрез насърчаване на устойчивото развитие и справяне с екологичните предизвикателства.
3. Кохезионният фонд допринася за проекти за околната среда и трансевропейските мрежи в областта на транспортната инфраструктура (TEN-T).

Член 3

Специфични цели за ЕФРР и Кохезионния фонд

1. В съответствие с целите на политиката, определени в член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/1060, ЕФРР подкрепя следните специфични цели:
 - а) по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и на регионалната свързаност на ИКТ (ЦП 1) чрез:
 - i) развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии;
 - ii) усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи;
 - iii) засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции;
 - iv) развитие на уменията за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество;
 - v) повишаване на цифровата свързаност;
 - б) по-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност (ЦП 2) чрез:
 - i) насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове;
 - ii) насърчаване на енергията от възобновяеми източници в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001, включително критериите за устойчивост, посочени в нея;
 - iii) развиване на интелигентни енергийни системи, мрежи и съхранение извън трансевропейските енергийни мрежи TEN-E;

- iv) насърчаване на адаптирането към изменението на климата, предотвратяването на риска от бедствия и устойчивостта, като се вземат предвид екосистемни подходи;
 - v) подкрепа за осигуряването на достъп до вода и на устойчивото управление на водите;
 - vi) насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика;
 - vii) подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване;
 - viii) насърчаване на устойчива мултимодална градска мобилност като част от прехода към икономика с нулеви нетни въглеродни емисии;
- в) по-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността (ЦП 3) чрез:
- i) развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, стабилна и интермодална TEN-T;
 - ii) развитие и засилване на стабилна, устойчива на изменението на климата, интелигентна и интермодална мобилност на национално, регионално и местно равнище, включително по-добър достъп до TEN-T и трансгранична мобилност;
- г) по-социална и по-приобщаваща Европа — реализиране на европейския стълб на социалните права (ЦП 4) чрез:
- i) повишаване на ефективността и приобщаващия характер на пазарите на труда и достъпа до висококачествена заетост чрез развитието на социална инфраструктура и насърчаване на социалната икономика;
 - ii) подобряване на равния достъп до приобщаващи и качествени услуги в областта на образованието, обучението и ученето през целия живот чрез развитие на достъпна инфраструктура, включително чрез насърчаване на устойчивостта на образованието и обучението от разстояние и в електронна среда;
 - iii) насърчаване на социално-икономическото приобщаване на маргинализираните общности, домакинствата с ниски доходи и групите в неравностойно положение, включително хората със специални нужди, чрез интегрирани действия, включително жилищно настаняване и социални услуги;
 - iv) насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави, включително мигранти, чрез интегрирани действия, включително жилищно настаняване и социални услуги;
 - v) гарантиране на равен достъп до здравеопазване и насърчаване на устойчивостта на системите за здравеопазване, включително първичните здравни грижи, и насърчаване на прехода от институционални грижи към грижи, предоставяни в семейството и в общността;
 - vi) засилване на ролята на културата и устойчивия туризъм за икономическото развитие, социалното приобщаване и социалните иновации;
- д) Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии и на местни инициативи (ЦП 5) чрез:
- i) насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в градските райони;
 - ii) насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично местно развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността, в райони, различни от градските райони.

Подкрепата по ЦП 5 на политиката се предоставя чрез стратегиите за териториално и местно развитие чрез формите, посочени в член 28, букви а), б) и в) от Регламент (ЕС) 2021/1060.

2. В рамките на двете специфични цели, посочени в параграф 1, буква д), държавите членки могат да подкрепят и операции, които могат да бъдат финансирани в рамките на специфичните цели, установени в букви а)—г) от посочения параграф.

3. Кохезионният фонд подкрепя ЦП 2 и 3.

4. В рамките на специфичните цели, установени в параграф 1, ЕФРР или Кохезионният фонд, по целесъобразност, могат също така да подкрепят дейности по целта „Инвестиции за работни места и растеж“, когато те:

а) подобряват капацитета на програмните органи;

- б) подобряват капацитета на секторните или териториалните участници, отговорни за извършването на дейности, свързани с изпълнението на ЕФРР и Кохезионния фонд, при условие че това допринася за постигането на целите на програмата; или
- в) засилват сътрудничеството с партньори както в рамките на дадената държава членка, така и извън нея.

Сътрудничеството, посочено в буква в), включва сътрудничество с партньори от трансгранични региони, от несъседни региони или от регионите, разположени на територията, обхваната от Европейска група за териториално сътрудничество, макрорегионална стратегия или стратегия за морските басейни, или комбинация от тях.

Член 4

Тематична концентрация на подкрепата от ЕФРР

1. Що се отнася до програмите, изпълнявани в рамките на целта „Инвестиции за работни места и растеж“, общите средства по ЕФРР, различни от тези за техническа помощ, във всяка държава членка се съсредоточават на национално равнище или на равнището на категорията регион в съответствие с параграфи 3—9.
2. Във връзка с тематичната концентрация на подкрепата за държавите членки, които включват най-отдалечените региони, средствата по ЕФРР, разпределени конкретно за програми за най-отдалечените региони, и тези, разпределени на всички други региони, се разглеждат поотделно.
3. Държавите членки могат да решат да се съобразят с тематичната концентрация на национално равнище или на равнището на категорията регион. Всяка държава членка посочва своя избор в своето Споразумение за партньорство, посочено в член 10 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Този избор се прилага за общия размер на средствата по ЕФРР на тази държава членка, посочени в параграф 1 от настоящия член, за целия програмен период.
4. За целите на тематичната концентрация на национално равнище държавите членки се класифицират от гледна точка на тяхното съотношение на brutния национален доход, както следва:
 - а) тези, чието съотношение БНД възлиза на или надхвърля 100% от средния за ЕС („група 1“);
 - б) тези, чието съотношение БНД възлиза на или надхвърля 75% и е под 100% от средния за ЕС („група 2“);
 - в) тези, чието съотношение БНД е под 75% от средния за ЕС („група 3“).

За целите на настоящия член съотношението БНД означава съотношението между brutния национален доход на глава от населението на държавата членка, измерен по стандарта на покупателната способност и изчислен въз основа на данни на Съюза за периода от 2015 до 2017 г., и средния brutен национален доход на глава от населението по стандарт на покупателна способност на 27-те държави членки за същия референтен период.

Що се отнася до програмите по целта „Инвестиции за работни места и растеж“ за най-отдалечените региони, те се класифицират в група 3.

Що се отнася до програмите по целта „Инвестиции за работни места и растеж“ за островните държави членки, които получават подкрепа от Кохезионния фонд, те се класифицират в група 3.

5. За целите на тематичната концентрация на равнището на категорията регион, регионите се класифицират по категории региони в съответствие с член 108, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 като:
 - а) по-силно развити региони;
 - б) региони в преход;
 - в) по-слабо развити региони.

6. Държавите членки спазват на национално равнище следните изисквания за тематична концентрация:
- държавите членки от група 1 или по-силно развитите региони разпределят най-малко 85% от своите ресурси по ЕФРР, посочени в параграф 1, за ЦП 1 и ЦП 2, и най-малко 30% за ЦП 2;
 - държавите членки от група 2 или регионите в преход разпределят най-малко 40% от своите ресурси по ЕФРР, посочени в параграф 1, за ЦП 1, и най-малко 30% за ЦП 2;
 - държавите членки от група 3 или по-слабо развитите региони разпределят най-малко 25% от своите ресурси по ЕФРР, посочени в параграф 1, за ЦП 1, и най-малко 30% за ЦП 2.

Когато държава членка реши да спазва изискванията за тематична концентрация на равнището на категория региони, определените в първа алинея от настоящия параграф прагове се прилагат за средствата по ЕФРР, посочени в параграф 1, агрегирани за всички региони, попадащи в съответната категория регион.

7. Когато държава членка разпределя за ЦП 2 повече от 50% от общите си ресурси по Кохезионния фонд, различни от тези за техническа помощ, изчислени след прехвърлянето, посочено в член 110, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1060, с изключение на средствата по специфичната цел, посочена в член 3, параграф 1, първа алинея, буква б), точка viii) от настоящия регламент, разпределените средства, надвишаващи тези 50%, могат да бъдат взети предвид при изчисляване на съответствието с изискванията за тематична концентрация, посочени в параграф 6 от настоящия член.

Ако държава членка реши да се съобрази с тематичната концентрация на равнището на категорията региони, ресурсите по Кохезионния фонд, които се вземат предвид за изискванията за тематична концентрация в съответствие с първа алинея, се разпределят пропорционално между различните категории региони въз основа на техния относителен дял от общото население на съответната държава членка.

Държавите членки посочват в своето споразумение за партньорство, посочено в член 10 от Регламент (ЕС) 2021/1060, дали ресурсите по Кохезионния фонд ще бъдат взети предвид за изискванията за тематична концентрация за ЦП 2.

8. Ресурсите по специфичната цел, посочена в член 3, параграф 1, първа алинея, буква а), точка v), се програмират в рамките на специален приоритет.

Чрез дерогация от параграф 6, 40% от тези ресурси се вземат предвид при изчисляването на съответствието с изискванията за тематична концентрация за ЦП 1, посочени в параграф 6.

Ресурсите, които се вземат предвид за изискванията за тематична концентрация в съответствие с втора алинея от настоящия параграф, не надвишават 40% от изискванията за минимална тематична концентрация за ЦП 1, посочени в параграф 6.

9. Ресурсите по специфичната цел, посочена в член 3, параграф 1, първа алинея, буква б), точка viii), се програмират в рамките на специален приоритет.

Чрез дерогация от параграф 6, 50% от тези ресурсите по ЕФРР се вземат предвид при изчисляването на съответствието с изискванията за тематична концентрация за ЦП 2, посочени в параграф 6.

Ресурсите, които се вземат предвид за изискванията за тематична концентрация в съответствие с втора алинея от настоящия параграф, не надвишават 50% от изискванията за минимална тематична концентрация за ЦП 2, посочени в параграф 6.

10. Изискванията за тематична концентрация, посочени в параграф 6 от настоящия член, се спазват през целия програмен период, включително когато разпределените ресурси по ЕФРР се прехвърлят между приоритетите по една програма или между програми и по време на междинния преглед в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

11. Когато разпределените ресурси по ЕФРР във връзка с ЦП 1 или ЦП 2, или и двете, на дадена програма се намаляват вследствие на отмяна съгласно член 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060, или в резултат от финансови корекции от страна на Комисията в съответствие с член 104 от посочения регламент, спазването на изискванията за тематична концентрация, посочено в параграф 6 от настоящия член, не се подлага на повторна оценка.

12. Настоящият член не се прилага за допълнителното финансиране за северните слабо населени региони, посочени в член 110, параграф 1, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Член 5

Обхват на подкрепата от ЕФРР

1. ЕФРР подкрепя следните дейности:

- а) инвестиции в инфраструктура;
- б) дейности за приложни научни изследвания и иновации, включително индустриални научни изследвания, експериментална развойна дейност и проучвания за осъществимост;
- в) инвестиции в достъпа до услуги;
- г) производствени инвестиции в МСП и инвестиции, насочени към запазване на съществуващите работни места и създаване на нови работни места;
- д) оборудване, софтуер и нематериални активи;
- е) изграждане на мрежи, сътрудничество, обмен на опит и дейности, включващи иновационни клъстери, включително между предприятия, научноизследователски организации и публични органи;
- ж) информация, комуникация и проучвания; и
- з) техническа помощ.

2. Производствени инвестиции в предприятия, различни от МСП, могат да бъдат подкрепяни:

- а) когато включват сътрудничество с МСП във връзка с научноизследователски и иновационни дейности, подкрепяни по член 3, параграф 1, първа алинея, буква а), точка i);
- б) когато се подкрепят предимно мерки за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници съгласно член 3, параграф 1, първа алинея, буква б), точка i) и буква б), точка ii);
- в) когато се правят в малки дружества със средна пазарна капитализация и дружества със средна пазарна капитализация съгласно определението в член 2, точки 6 и 7 от Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²¹⁾ чрез финансови инструменти; или
- г) когато се правят в малки дружества със средна пазарна капитализация, в научноизследователски и иновационни дейности, подкрепяни по член 3, параграф 1, първа алинея, буква а), точка i).

3. С цел да допринесе за постигането на специфичната цел по ЦП 1, посочена в член 3, параграф 1, първа алинея, буква а), точка iv) ЕФРР подкрепя и дейности в областта на обучението, ученето през целия живот, преквалификацията и образованието.

4. С цел да допринесе за постигането на специфичната цел по ЦП 2, посочена в член 3, параграф 1, първа алинея, буква б), точка iv), и на специфичната цел по ЦП 4, посочена в буква г), точка v) от същата алинея, ЕФРР подкрепя също закупуването на стоки, необходими за подобряване на устойчивостта на системите за здравеопазване и устойчивостта на бедствия.

5. По Interreg ЕФРР може също да подкрепя:

- а) споделеното използване на съоръжения и човешки ресурси; и
- б) съпътстващи нематериални инвестиции и други дейности, свързани с ЦП 4 по Европейския социален фонд плюс, както е посочено в Регламент (ЕС) 2021/1057.

6. ЕФРР може да подкрепя финансирането на оборотния капитал на МСП под формата на безвъзмездни средства, когато това е строго необходимо като временна мярка в отговор на извънредните или необичайни обстоятелства, посочени в член 20 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

7. Когато при искане, подадено от съответните държави членки, Комисията установи, че изискванията, определени в параграф 6 са изпълнени, тя приема решение за изпълнение, в което се определя периодът, през който е разрешена временната допълнителна подкрепа от ЕФРР.

⁽²¹⁾ Регламент (ЕС) 2015/1017 на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2015 г. за Европейския фонд за стратегически инвестиции, Европейския консултантски център по инвестиционни въпроси и Европейския портал за инвестиционни проекти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1291/2013 и (ЕС) № 1316/2013 — Европейски фонд за стратегически инвестиции (ОВ L 169, 1.7.2015 г., стр. 1).

8. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за изпълнението на параграф 6 и преценява дали временната допълнителна подкрепа от ЕФРР е достатъчно, за да се улесни използването на фонда в отговор на извънредните или необичайни обстоятелства. Въз основа на своята оценка Комисията, когато счете за целесъобразно, прави предложения за изменения на настоящия регламент, включително относно изискванията за тематична концентрация в член 4.

9. Европейският парламент или Съветът могат да поканят Комисията за структуриран диалог относно прилагането на параграфи 6, 7 и 8 от настоящия член в съответствие с член 20, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Член 6

Обхват на подкрепата от Кохезионния фонд

1. Кохезионният фонд подкрепя следните дейности:

- а) инвестиции в областта на околната среда, включително инвестиции, свързани с устойчивото развитие и енергетиката, които предполагат ползи за околната среда, с особен акцент върху енергията от възобновяеми източници;
- б) инвестиции в TEN-T;
- в) техническа помощ;
- г) информация, комуникация и проучвания.

Държавите членки гарантират подходящ баланс между инвестициите по букви а) и б), въз основа на специфичните за всяка държава членка нужди от инвестиции и инфраструктура.

2. Сумата от Кохезионния фонд, прехвърлена към Механизма за свързване на Европа, се използва за проекти по TEN-T.

Член 7

Изключване от обхвата на ЕФРР и Кохезионния фонд

1. ЕФРР и Кохезионният фонд не подкрепят:

- а) извеждането от експлоатация или изграждането на атомни електроцентрали;
- б) инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, посочени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО;
- в) производството, преработката и продажбата на тютюн и тютюневи изделия;
- г) предприятие в затруднено положение, както е определено в член 2, точка 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014, освен ако предоставянето на подкрепа е разрешено по силата на правила за предоставяне на помощ *de minimis* или на правила за временна държавна помощ, предназначени за справяне с извънредни обстоятелства;
- д) инвестиции в летишна инфраструктура, с изключение на най-отдалечените региони, или в съществуващи регионални летища, както е определено в член 2, точка 153 от Регламент (ЕС) № 651/2014, във всеки от следните случаи:
 - и) при мерките за смекчаване на въздействието върху околната среда; или
 - ii) при системи за сигурност, безопасност и управление на въздушното движение, произтичащи от системата за управление на въздушното движение;
- е) инвестиции за обезвреждане на отпадъците в депа за отпадъци, с изключение на:
 - и) най-отдалечените региони, само в надлежно обосновани случаи; или
 - ii) инвестициите за извеждане от експлоатация, преобразуване или обезопасяване на съществуващи депа, при условие че тези инвестиции не увеличават капацитета им;
- ж) инвестиции за увеличаване на капацитета на съоръжения за третиране на остатъчни отпадъци, с изключение на:
 - и) най-отдалечените региони, само в надлежно обосновани случаи;
 - ii) инвестициите в технологии за оползотворяване на материали остатъчни отпадъци за целите на кръговата икономика;

- з) инвестиции, свързани с производството, преработката, транспорта, разпространението, съхранението или изгарянето на изкопаеми горива, с изключение на:
- и) замяната на отоплителни системи на твърди изкопаеми горива, а именно въглища, торф, лигнитни въглища, нефтени шисти, с газови отоплителни системи с цел:
 - осъвременяване на районните отоплителни и охладителни системи до статуса на „ефективни районни отоплителни и охладителни системи“ съгласно определението в член 2, точка 41 от Директива 2012/27/ЕС;
 - модернизиране на инсталациите за комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия до статуса на „високоэффективно комбинирано производство на енергия“ съгласно определението в член 2, точка 34 от Директива 2012/27/ЕС;
 - инвестиции в котли и отоплителни инсталации, работещи с природен газ, в жилища и сгради, заместващи инсталации, работещи на базата на въглища, торф, лигнитни въглища или нефтени шисти;
 - ii) инвестиции в разширяването и промяната на предназначението, преобразуването или преоборудването на газопреносни и разпределителни мрежи, при условие че тези инвестиции подготвят мрежите за добавяне в системата на възобновяеми и нисковъглеродни газове, като водород, биометан и синтетичен газ, и позволяват заместването на инсталации за твърди изкопаеми горива;
 - iii) инвестиции в:
 - чисти превозни средства, както е определено в Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²²⁾ за обществени цели; и
 - превозни средства, въздухоплавателни средства и плавателни съдове, проектирани и конструирани или приспособени за използване от службите за гражданска защита и противопожарните служби.
2. Общият размер на подкрепата от Съюза за инвестициите на Съюза по параграф 1, буква з), точки i) и ii) не надвишава следните ограничения по отношение на общия размер на средствата, разпределени за програми от ЕФРР и Кохезионния фонд по целта „Инвестиции за работни места и растеж“ за съответната държава членка:
- а) за държави членки, чийто брутен национален доход (БНД) на глава от населението е под 60% от средния за ЕС БНД на глава от населението, или за държави членки, чийто БНД на глава от населението е под 90% от средния за ЕС БНД на глава от населението, и които имат дял на твърди изкопаеми горива в брутното вътрешно потребление на енергия, равен на или по-голям от 25%, ограничението е 1,55%;
 - б) за държави членки, различни от тези по буква а), чийто БНД на глава от населението е под 90% от средния за ЕС БНД на глава от населението, ограничението е 1%.
 - в) за държавите членки, чийто БНД на глава от населението е равен на или по-висок от 90% от средния за ЕС БНД на глава от населението, ограничението е 0,2%.

3. За целите на настоящия член БНД на глава от населението на дадена държава членка се измерва по стандарта на покупателната способност, изчислява се въз основа на данни на Съюза за периода от 2015 до 2017 г. и се изразява като процент от средния брутен национален доход на глава от населението по стандарт на покупателна способност на 27-те държави членки за същия референтен период.

За целите на настоящия член дялът на твърдите изкопаеми горива в потреблението на енергия означава дялът на въглищата, лигнитните въглища, торфа и нефтените шисти, измерен през 2018 г.

4. Операциите, подкрепяни от ЕФРР и Кохезионния фонд по параграф 1, буква з), точки i) и ii), се избират от управляващия орган до 31 декември 2025 г. Тези операции не се прехвърлят към следващия програмен период.

5. Кохезионният фонд също така не подкрепя инвестиции в жилища, освен ако те не са свързани с насърчаването на енергийната ефективност или използването на енергия от възобновяеми източници.

6. Отвъдморските страни и територии не са допустими за подкрепа от ЕФРР или Кохезионния фонд, но могат да участват в програмите по линия на Interreg в съответствие с условията, определени в Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²³⁾.

⁽²²⁾ Директива 2009/33/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаването на чисти и енергийноэффективни пътни превозни средства (ОВ L 120, 15.5.2009 г., стр. 5).

⁽²³⁾ Регламент (ЕС) 2021/1059 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно специалните разпоредби за цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg), подпомагана от Европейския фонд за регионално развитие и инструменти за външно финансиране (вж. страница 94 от настоящия брой на Официален вестник).

Член 8

Показатели

1. Общите показатели за крайния продукт и за резултата, посочени в приложение I по отношение на ЕФРР и Кохезионния фонд, и, когато е целесъобразно, специфичните за програмата показатели за крайния продукт и за резултата, се използват в съответствие с член 16, параграф 1, втора алинея, буква а), член 22, параграф 3, буква г), точка ii) и член 42, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060.
2. За показателите за краен продукт за базовите стойности се задава нула. Междинните цели, определени за 2024 г., и целевите стойности, определени за 2029 г., са кумулативни.
3. В съответствие със задължението си за докладване съгласно член 41, параграф 3, буква з) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁴⁾ (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета информация относно качеството на изпълнението съгласно приложение II.
4. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 16 за изменение на приложение II с цел извършване на съответните корекции в информацията относно качеството на изпълнението, която се представя на Европейския парламент и на Съвета.
5. Комисията оценява начина, по който се взема предвид стратегическото значение на инвестициите, съфинансирани от ЕФРР и Кохезионния фонд, в контекста на изпълнението на Пакта за стабилност и растеж, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.

ГЛАВА II

**СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗГЛЕЖДАНЕТО НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ ОСОБЕНОСТИ И
МЕЖДУРЕГИОНАЛНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ В ИНОВАЦИИ**

Член 9

Интегрирано териториално развитие

1. ЕФРР може да подкрепя интегрираното териториално развитие в рамките на програмите по двете цели, посочени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060, в съответствие с разпоредбите на дял III, глава II от същия регламент.
2. Държавите членки осъществяват интегрирано териториално развитие, подпомогнато от ЕФРР, изключително чрез формите, посочени в член 28 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Член 10

Подкрепа за необлагодетелстваните райони

В съответствие с член 174 от ДФЕС ЕФРР обръща специално внимание на преодоляването на предизвикателствата, пред които са изправени необлагодетелстваните райони и области, по-специално селските райони и областите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия. Когато е целесъобразно, държавите членки определят интегриран подход за справяне с демографските предизвикателства или специфичните нужди на тези райони и области в споразуменията си за партньорство в съответствие с член 11, първа алинея, буква и) от Регламент (ЕС) 2021/1060. Такъв интегриран подход може да включва ангажимент за целево финансиране за тази цел.

⁽²⁴⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

Член 11

Устойчиво градско развитие

1. С цел посрещане на икономическите, екологичните, климатичните, демографските и социалните предизвикателства ЕФРР подкрепя интегрираното териториално развитие въз основа на стратегии за териториално или водено от общностите местно развитие в съответствие с член 29 или 32 от Регламент (ЕС) 2021/1060, съответно, които акцентират върху градските райони, включително функционалните градски райони („устойчиво градско развитие“) в рамките на програмите по двете цели, посочени в член 5, параграф 2 от същия регламент.

Специално внимание се отделя на справянето с предизвикателствата в областта на околната среда и климата, по-специално на прехода към неутрална по отношение на климата икономика до 2050 г., на използването на потенциала на цифровите технологии за целите на иновациите и на подкрепата за развитието на функционални градски райони. В този контекст средствата за устойчиво градско развитие, програмирани по приоритети, съответстващи на ЦП 1 и 2, се отчитат като част от изискванията за тематична концентрация съгласно член 4.

2. Поне 8% от средствата по ЕФРР на национално равнище по целта „Инвестиции за работни места и растеж“, различни от тези за техническа помощ, се разпределят за устойчиво градско развитие в една или повече от формите, посочени в член 28 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Съответните териториални органи или структури избират или участват в подбора на операциите в съответствие с член 29, параграф 3 и член 32, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) 2021/1060.

В съответните програми се определят планираните суми за тази цел съгласно член 22, параграф 3, буква г), точка viii) от Регламент (ЕС) 2021/1060.

3. Процентът, определен за устойчиво градско развитие по параграф 2 от настоящия член, се спазва през целия програмен период, когато разпределените средства по ЕФРР се прехвърлят между приоритетите по една програма или между програми, включително по време на междинния преглед в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

4. Когато разпределените средства по ЕФРР се намаляват вследствие на отмяна съгласно член 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060 или в резултат от финансови корекции от страна на Комисията в съответствие с член 104 от посочения регламент, спазването на параграф 2 от настоящия член не се подлага на повторна оценка.

Член 12

Европейска инициатива за градовете

1. ЕФРР подкрепя Европейската инициатива за градовете, която се изпълнява от Комисията при пряко и непряко управление.

Тази инициатива обхваща всички градски райони, включително функционалните градски райони, и подкрепя Програмата на ЕС за градовете, включително подкрепа за участието на местните органи в тематичните партньорства, разработени по Програмата на ЕС за градовете.

2. По отношение на устойчивото градско развитие, Европейската инициатива за градовете се състои от следните две направления:

- а) подкрепа на иновативни действия;
- б) подкрепа на изграждането на капацитет и знания, оценки на териториалното въздействие, развитието на политиката и комуникацията.

При поискване от една или повече държави членки, Европейската инициатива за градовете може също да подпомогне междууправителственото сътрудничество в областта на градоустройството. Особено внимание следва да се обърне на сътрудничеството, насочено към изграждане на капацитет на местно равнище за постигане на целите на ООН за устойчиво развитие.

На всеки две години Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета за напредъка в рамките на Европейската инициатива за градовете.

3. Моделът на управление на Европейската инициатива за градовете включва участието на държавите членки, регионалните и местните органи и градовете и гарантира подходяща координация и взаимно допълване със специалната програма по член 3, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1059, занимаваща се с устойчивото градско развитие.

Член 13

Междурегионални инвестиции в иновации

1. ЕФРР подкрепя Инструмента за междурегионални инвестиции в иновации.
2. Инструментът за междурегионални инвестиции в иновации подкрепя пускането на пазара и разрастването на междурегионалните иновационни проекти, които имат потенциала да насърчават развитието на европейските вериги за създаване на стойност.
3. Инструментът за междурегионални инвестиции в иновации се състои от следните две направления с равно подпомагане:
 - а) финансова и консултантска подкрепа за инвестиции в междурегионални иновационни проекти в споделени области на интелигентна специализация;
 - б) финансова и консултантска подкрепа и изграждане на капацитет за развитието на вериги за създаване на стойност в по-слабо развитите региони.
4. До 2% от средствата могат да бъдат предназначени за дейности за учене и оценка, за да се извлекат ползи и да се разпространят резултатите от проектите, подкрепяни по двете направления.
5. Комисията осъществява тези инвестиции при пряко или непряко управление.
6. Комисията се подпомага в работата си от експертна група.

Експертната група се състои от представители на държавите членки, регионалните органи и градовете, и представители на бизнеса, на научноизследователските среди и на организациите на гражданското общество. Съставът на експертната група има за цел да гарантира баланс между половете.

Експертната група подпомага Комисията при определянето на дългосрочна работна програма и при изготвянето на покани за представяне на предложения.

7. При изпълнението на този инструмент Комисията гарантира координация и полезно взаимодействие с други програми и инструменти на Съюза за финансиране, и по-специално с направление В на Interreg, както е определено в член 3, точка 3 от Регламент (ЕС) 2021/1059.
8. Инструментът за междурегионални инвестиции в иновации обхваща цялата територия на Съюза.

Трети държави могат да участват в този инструмент в съответствие с договореностите, определени в членове 16 и 23 от Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁵⁾ („Регламентът за Хоризонт Европа“).

Член 14

Най-отдалечени региони

1. Член 4 не се прилага за допълнителните средства, разпределени специално за най-отдалечените региони. Тези допълнителните средства, разпределени специално за най-отдалечените региони, се използват за компенсиране на допълнителните разходи, направени в тези региони поради един или няколко от постоянните фактори, ограничаващи тяхното развитие, посочени в член 349 от ДФЕС.

⁽²⁵⁾ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

2. С разпределените средства, посочени в параграф 1 от настоящия член, се подкрепят:

- а) дейностите в рамките на обхвата, посочен в член 5 от настоящия регламент;
- б) чрез дерогация от член 5 от настоящия регламент — мерки за покриване на оперативните разходи с цел компенсиране на допълнителните разходи, направени в най-отдалечените региони, поради един или няколко от постоянните фактори, ограничаващи тяхното развитие, посочени в член 349 от ДФЕС.

Разпределените средства, посочени в параграф 1 от настоящия член, могат също така да се използват, за да се подпомогне финансирането на разходи, покриващи компенсацията, предоставена за задължения за обществени услуги и обществени поръчки за услуги в най-отдалечените региони.

3. С разпределените средства, посочени в параграф 1 от настоящия член, не се подкрепят:

- а) операции, отнасящи се до продукти, посочени в приложение I към ДФЕС;
- б) помощи за транспорт на лица, разрешени съгласно член 107, параграф 2, буква а) от ДФЕС;
- в) освобождаване от данъци и социални разходи;
- г) задължения за обществени услуги, които не се изпълняват от предприятия и при които държавата действа при упражняване на публични правомощия.

4. Чрез дерогация от член 5, параграф 1, буква в), ЕФРР може да предоставя подкрепа за производствени инвестиции в предприятия в най-отдалечените региони, независимо от размера на тези предприятия.

ГЛАВА III

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 15

Преходни разпоредби

Регламенти (ЕС) № 1300/2013 и (ЕС) № 1301/2013 или всеки акт, приет по силата на тези регламенти, продължават да се прилагат за програмите и операциите, подкрепяни от ЕФРР или Кохезионния фонд в рамките на програмния период 2014—2020 г.

Член 16

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на установените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 8, параграф 4 от настоящия регламент, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от 1 юли 2021 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 8, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява делегирането на правомощията, посочени в същото решение. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 8, параграф 4, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на посочения акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок може да се удължи с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 17

Преглед

Европейският парламент и Съветът извършват преглед на настоящия регламент не по-късно от 31 декември 2027 г. в съответствие с член 177 от ДФЕС.

Член 18

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 24 юни 2021 година.

За Европейския парламент
Председател
D. M. SASSOLI

За Съвета
Председател
A. P. ZACARIAS

ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КРАЙНИЯ ПРОДУКТ И ЗА РЕЗУЛТАТА ЗА ЕФРР И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД — ЧЛЕН 8, ПАРАГРАФ 1 ⁽¹⁾

Таблица 1

Общи показатели за крайния продукт и за резултата за ЕФРР (по цели „Инвестиции за работни места и растеж“ и „Interreg“) и Кохезионния фонд **

Цел на политиката (1)	Специфична цел (2)	Крайни продукти (3)	Резултати (4)
1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и на регионалната свързаност на ИКТ (ЦП 1)	i) Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии	RCO ⁽¹⁾ 01 — Предприятия, получаващи подкрепа (микро-, малки, средни и големи предприятия)* ⁽²⁾ RCO 02 — Предприятия, получаващи подкрепа чрез безвъзмездни средства* RCO 03 — Предприятия, получаващи подкрепа чрез финансови инструменти* RCO 04 — Предприятия, получаващи нефинансова подкрепа* RCO 05 — Нови предприятия, получаващи подкрепа* RCO 06 — Изследователи, работещи в подкрепяни научноизследователски съоръжения RCO 07 — Научноизследователски организации, участващи в съвместни проекти за научни изследвания	RRC ⁽³⁾ 01 — Работни места, създадени в подкрепяни структури* RRC 102 — Изследователски работни места, създадени в подкрепяни структури* RRC 02 — Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа (от които: безвъзмездни средства, финансови инструменти)* ⁽²⁾ RRC 03 — Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновация в продукт или процес* RRC 04 — МСП, въвеждащи иновация в маркетинга или организацията*
	ii) Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи	RCO 08 — Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации RCO 10 — Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации RCO 96 — Междурегионални инвестиции за иновации в проекти на Съюза*	RRC 05 — МСП, въвеждащи иновация на равнището на предприятието* RRC 06 — Подадени заявки за патент* RRC 07 — Заявки за марка и дизайн* RRC 08 — Публикации от подкрепяни проекти
		RCO 13 — Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за предприятия*	RRC 11 — Потребители на нови и усъвършенствани обществени цифрови услуги, продукти и процеси*

⁽¹⁾ Да се използват за целите „Инвестиции за работни места и растеж“ и „Interreg“ в съответствие с член 16, параграф 1, втора алинея, буква а) и член 41, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 (РОПР), за целта „Инвестиции за работни места и растеж“ в съответствие с член 22, параграф 3, буква г), точка ii) от Регламент (ЕС) 2021/1060 (РОПР) и за целта „Interreg“ в съответствие с член 22, параграф 4, буква д), точка ii) от Регламент (ЕС) 2021/1059 (Interreg).

		RCO 14 — Публични институции, получаващи подкрепа за разработване на цифрови услуги, продукти и процеси*	RCR 12 — Потребители на нови и усъвършенствани цифрови услуги, продукти и процеси, разработени от предприятия* RCR 13 — Предприятия, постигащи висок интензитет на цифровите технологии*
	iii) Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции	RCO 15 — Създаден капацитет за инкубация* RCO 103 — Подкрепяни предприятия с висок темп на растеж*	RCR 17 — Нови предприятия, оцеляващи на пазара* RCR 18 — МСП, които използват инкубаторни услуги след създаването на бизнес инкубатора* RCR 19 — Предприятия с голям оборот* RCR 25 — МСП с по-висока добавена стойност на служител*
	iv) Развитие на уменията за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество	RCO 16 — Участие на институционални заинтересовани страни в процеса на търсене на предприемачески потенциал RCO 101 — МСП, инвестиращи в умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество*	RCR 97 — Подкрепяни стажове в МСП RCR 98 — Служители на МСП, преминали обучение за умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество (по видове умения: технически, управленски, предприемачески, екологични, други)* (2)
	v) Повишаване на цифровата свързаност	RCO 41 — Допълнителен брой жилища с широколентов достъп с много висок капацитет RCO 42 — Допълнителен брой предприятия с широколентов достъп с много висок капацитет	RCR 53 — Жилища с абонаменти за широколентов достъп до мрежа с много висок капацитет RCR 54 — Предприятия с абонаменти за широколентов достъп до мрежа с много висок капацитет
2. По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност (ЦП 2)	i) Насърчаване на енергийната ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове	RCO 18 — Жилища с подобрени енергийни характеристики RCO 19 — Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики RCO 20 — Новопостроени или подобрени мрежови линии за централно отопление и охлаждане RCO 104 — Брой на агрегатите за високоефективно комбинирано производство на енергия RCO 123 — Жилища, използващи котли и отоплителни инсталации, работещи с природен газ, които заменят инсталации на базата на твърди изкопаеми горива	RCR 26 — Годишно потребление на първична енергия (от които: жилища, обществени сгради, предприятия, други) (2) RCR 29 — Очаквани емисии на парникови газове* RCR 105 — Очаквани емисии на парникови газове от котли и отоплителни инсталации, конвертирани от твърди изкопаеми горива към газ
	ii) Насърчаване на енергията от възобновяеми източници в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001, включително критериите за устойчивост, посочени в нея	RCO 22 — Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (от които: електроенергия, топлинна енергия)* (2) RCO 97 — Подкрепяни общности за енергия от възобновяеми източници*	RCR 31 — Общо произведена енергия от възобновяеми източници (от които: електроенергия, топлинна енергия) * (2)

		RCR 32 — Допълнителен оперативен капацитет, инсталиран за енергия от възобновяеми източници*
iii) Развиване на интелигентни енергийни системи, мрежи и съхранение извън трансевропейските енергийни мрежи (TEN-E)	RCO 23 — Цифрови системи за управление на интелигентни енергийни системи RCO 105 — Решения за съхранение на електроенергия RCO 124 — Новопостроени или подобрени газопреносни и газоразпределителни мрежи	RCR 33 — Потребители, свързани към интелигентни енергийни системи RCR 34 — Въвеждане на проекти за интелигентни енергийни системи
iv) Насърчаване на адаптирането към изменението на климата, предотвратяването на риска от бедствия и устойчивостта, като се вземат предвид екосистемни подходи	RCO 24 — Инвестиции в нови или усъвършенствани системи за наблюдение, готовност, предупреждение и реагиране при природни бедствия* RCO 122 — Инвестиции в нови или усъвършенствани системи за наблюдение, готовност, предупреждение и реагиране при бедствия във връзка с несвързани с климата природни рискове и рискове, свързани с човешки дейности RCO 25 — Новопостроени или консолидирани съоръжения за защита от наводнения по крайбрежни ивици, речни и езерни брегове RCO 106 — Новопостроени или консолидирани съоръжения за защита от свлачища RCO 26 — Зелена инфраструктура, изградена или усъвършенствана с цел приспособяване към изменението на климата* RCO 27 — Национални и поднационални стратегии относно адаптирането към изменението на климата* RCO 28 — Зона, обхваната от мерки за защита срещу опустошителни пожари RCR 121 — Зона, обхваната от мерки за защита срещу природни бедствия, свързани с климата (различни от наводнения и опустошителни пожари)	RCR 35 — Жители, ползващи се от мерки за защита от наводнения RCR 36 — Жители, ползващи се от мерки за защита от опустошителни пожари RCR 37 — Жители, ползващи се от мерки за защита срещу природни бедствия, свързани с климата (различни от наводнения или опустошителни пожари) RCR 96 — Жители, ползващи се от мерки за защита срещу несвързани с климата природни рискове и рискове, свързани с човешки дейности*
v) Подкрепа на достъпа до вода и на устойчивото управление на водите	RCO 30 — Дължина на нови или модернизирани тръби за разпределителните системи за обществено водоснабдяване	RCR 41 — Жители, свързани към подобро обществено водоснабдяване RCR 42 — Жители, свързани към поне вторично пречистване на отпадъчни води

	RCO 31 — Дължина на нови или модернизиращи тръби за обществената мрежа за събиране на отпадъчни води RCO 32 — Нов или подобрен капацитет за пречистване на отпадъчни води	RCR 43 — Загуби на вода в разпределителните системи за обществено водоснабдяване
vi) Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика	RCO 34 — Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци RCO 107 — Инвестиции в съоръжения за разделно събиране на отпадъци RCO 119 — Отпадъци, подготвени за повторна употреба	RCR 103 — Отпадъци, събрани разделно RCR 47 — Рециклирани отпадъци RCR 48 — Отпадъци, използвани като суровини
vii) Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване	RCO 36 — Зелена инфраструктура, подкрепяна за цели, различни от адаптиране към изменението на климата RCO 37 — Площ на защитените зони по „Натура 2000“, обхванати от мерки за опазване и възстановяване RCO 38 — Площ на рехабилитираната земя, за която се отпуска подкрепа RCO 39 — Площ, обхваната от инсталирани системи за мониторинг на замърсяването на атмосферния въздух	RCR 50 — Жители, ползващи се от мерки за качеството на въздуха* RCR 95 — Жители с достъп до нова или подобрена зелена инфраструктура* RCR 52 — Рехабилитирана земя, използвана за зелени площи, социално жилищно настаняване, стопанско или друго ползване
viii) Насърчаване на устойчива мултимодална градска мобилност като част от прехода към икономика с нулеви нетни въглеродни емисии	RCO 55 — Дължина на новите трамвайни линии и линии на метрото RCO 56 — Дължина на реконструирани или модернизиращи трамвайни линии и линии на метрото RCO 57 — Капацитет на екологосъобразния подвижен състав за колективен обществен транспорт* RCO 58 — Специализирана велосипедна инфраструктура, за която се отпуска подкрепа* RCO 59 — Инфраструктура за алтернативни горива (точки за зареждане/зарядни точки)* RCO 60 — Градове с нови или модернизиращи цифровизирани системи за градски транспорт	RCR 62 — Годишен брой ползватели на нов или модернизиращ обществен транспорт RCR 63 — Годишен брой ползватели на нови или модернизиращи трамвайни линии и линии на метрото RCR 64 — Годишен брой ползватели на специализирана велосипедна инфраструктура

<p>3. По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността (ЦП 3):</p>	<p>i) Развитие на издръжлива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, устойчива и интермодална TEN-T</p>	<p>RCO 43 — Дължина на новите или усъвършенствани пътища — TEN-T (*)</p> <p>RCO 45 — Дължина на реконструирани или модернизираните пътища — TEN-T</p> <p>RCO 108 — Дължина на пътищата с нови или модернизираните системи за управление на трафика — TEN-T</p> <p>RCO 47 — Дължина на новите или усъвършенствани железопътни линии — TEN-T</p> <p>RCO 49 — Дължина на реконструирани или модернизираните железопътни линии — TEN-T</p> <p>RCO 51 — Дължина на новите, усъвършенствани или модернизираните вътрешни водни пътища — TEN-T</p> <p>RCO 109 — Дължина на железопътните линии в експлоатация, оборудвани с Европейската система за управление на железопътното движение — TEN-T</p>	<p>RCR 55 — Годишен брой ползватели на новоизградени, реконструирани, усъвършенствани или модернизираните пътища</p> <p>RCR 56 — Спестено време вследствие на подобрената пътна инфраструктура</p> <p>RCR 101 — Спестено време вследствие на подобрената железопътна инфраструктура</p> <p>RCR 58 — Годишен брой ползватели на новоизградени, усъвършенствани, реконструирани или модернизираните железопътни линии</p> <p>RCR 59 — Товарни превози с железопътен транспорт</p> <p>RCR 60 — Товарни превози по вътрешни водни пътища</p>
	<p>ii) Развитие и засилване на устойчива, устойчива на изменението на климата, интелигентна и интермодална мобилност на национално, регионално и местно равнище, включително по-добър достъп до TEN-T и трансгранична мобилност</p>	<p>RCO 44 — Дължина на новите или усъвършенствани пътища — извън TEN-T</p> <p>RCO 46 — Дължина на реконструирани или модернизираните пътища — извън TEN-T</p> <p>RCO 110 — Дължина на пътищата с нови или модернизираните системи за управление на трафика — извън TEN-T</p> <p>RCO 48 — Дължина на новите или усъвършенствани железопътни линии — извън TEN-T</p> <p>RCO 50 — Дължина на реконструирани или модернизираните железопътни линии — извън TEN-T</p> <p>RCO 111 — Дължина на железопътните линии в експлоатация, оборудвани с Европейската система за управление на железопътното движение — извън TEN-T</p> <p>RCO 52 — Дължина на новите, усъвършенствани или модернизираните вътрешни водни пътища — извън TEN-T</p> <p>RCO 53 — Нови или модернизираните железопътни гари и спирки*</p> <p>RCO 54 — Нови или модернизираните интермодални връзки*</p>	

4. По-социална и по-приобщаваща Европа — реализиране на Европейския стълб на социалните права (ЦП 4)	i) Повишаване на ефективността и приобщаващия характер на пазарите на труда и достъпа до висококачествена заетост чрез развитието на социална инфраструктура и насърчаване на социалната икономика	RCO 61 — Площ на новите или модернизирани съоръжения за службите по заетостта	RCR 65 — Годишен брой ползватели на новите или модернизирани съоръжения за службите по заетостта
	ii) Подобряване на равния достъп до приобщаващи и качествени услуги в областта на образованието, обучението и ученето през целия живот чрез развитие на достъпна инфраструктура, включително чрез насърчаване на устойчивостта на образованието и обучението от разстояние и в електронна среда	RCO 66 — Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани детски заведения RCO 67 — Капацитет на класните стаи на нови или модернизирани образователни заведения	RCR 70 — Годишен брой ползватели на нови или модернизирани детски заведения RCR 71 — Годишен брой ползватели на нови или модернизирани учебни заведения
	iii) Насърчаване на социално-икономическото приобщаване на маргинализираните общности, домакинствата с ниски доходи и групите в неравностойно положение, включително хората със специални нужди, чрез интегрирани действия, включително жилищно настаняване и социални услуги	RCO 65 — Капацитет на нови или модернизирани места за социално жилище настаняване* RCO 113 — Жители, обхванати от проекти в рамките на интегрирани действия за социално-икономическо приобщаване на маргинализираните общности, домакинства с ниски доходи и групи в неравностойно положение*	RCR 67 — Годишен брой ползватели на ново или модернизирано социално жилище настаняване
	iv) Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави, включително мигранти, чрез интегрирани действия, включително жилищно настаняване и социални услуги	RCO 63 — Капацитет на нови или модернизирани места за временен прием	RCR 66 — Годишен брой ползватели на нови или модернизирани места за временен прием
	v) Гарантиране на равен достъп до здравеопазване и насърчаване на устойчивостта на системите за здравеопазване, включително първичните здравни грижи, и насърчаване на прехода от институционални грижи към грижи, предоставяни в семейството и в общността	RCO 69 — Капацитет на нови или модернизирани здравни заведения	RCR 72 — Годишен брой ползватели на нови или модернизирани услуги за електронно здравеопазване RCR 73 — Годишен брой ползватели на нови или модернизирани здравни заведения

		RCO 70 — Капацитет на нови или модернизиран структури за социални грижи (различни от жилищно настаняване)	RCR 74 — Годишен брой ползватели на нови или модернизиран заведения за социални грижи
	vi) Засилване на ролята на културата и устойчивия туризъм за икономическото развитие, социалното приобщаване и социалните иновации	RCO 77 — Брой културни и туристически обекти, получаващи подкрепа*	RCR 77 — Посетители на получаващи подкрепа културни и туристически обекти*
5. „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии и местни инициативи“ (ЦП 5)	i) Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в градските райони	RCO 74 — Жители, обхванати от проекти в рамките на стратегии за интегрирано териториално развитие* RCO 75 — Стратегии за интегрирано териториално развитие, които получават подкрепа* RCO 76 — Интегрирани проекти за териториално развитие	
	ii) Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично местно развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в райони, различни от градските райони	RCO 80 — Водени от общностите стратегии за местно развитие, които получават подкрепа* RCO 112 — Заинтересовани страни, участващи в подготовката и прилагането на стратегии за интегрирано териториално развитие RCO 114 — Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони*	

** За по-добро онагледяване показателите за краен продукт и за резултат са групирани под, но не са ограничени до, специфичната цел в рамките на дадена цел на политиката. По-специално в ЦП 5 могат да се използват съответни общи показатели по ЦП 1—4. Освен това, за да се изработи пълна картина на очакваните и действителните резултати от програмите, когато е приложимо, общите показатели, отбелязани с *, могат да се използват за конкретни цели по която и да е от ЦП 1—4.

(¹) RCO: Общ показател за крайния продукт на REGIO.

(²) Разбивката не се изисква за програмиране, а само за докладване.

(³) RCR: Общ показател за резултата на REGIO.

(⁴) Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1).

Таблица 2

Допълнителни общи показатели за крайния продукт и за резултата за ЕФРР по отношение на Interreg

Специфични показатели за Interreg	RCO 81 — Участие в съвместни трансгранични действия RCO 115 — Обществени прояви през границите, организирани съвместно RCO 82 — Участие в съвместни действия за утвърждаване на равенството между половете, равните възможности и социалното приобщаване RCO 83 — Стратегии и планове за действие, разработени съвместно RCO 84 — Пилотни действия, разработени съвместно и изпълнявани в проекти	RCR 79 — Съвместни стратегии и планове за действие, приети от организации RCR 104 — Решения, приети или разширени от организации
-----------------------------------	---	---

	<p>RCO 116 — Съвместно разработени решения</p> <p>RCO 85 — Участие в съвместни схеми за обучение</p> <p>RCO 117 — Решения за установени трансгранични правни или административни пречки</p> <p>RCO 86 — Подписани съвместни административни или правни споразумения</p> <p>RCO 87 — Организации, които си сътрудничат трансгранично</p> <p>RCO 118 — Организации, които си сътрудничат за многостепенното управление на макрорегионалните стратегии</p> <p>RCO 90 — Проекти за трансгранични иновационни мрежи</p> <p>RCO 120 — Проекти за подкрепа на трансграничното сътрудничество в областта на изграждането на връзки между градските и селските райони</p>	<p>RCR 81 — Приключени съвместни схеми за обучение</p> <p>RCR 82 — Трансгранични правни или административни пречки, които са преодолени или смекчени</p> <p>RCR 83 — Лица, обхванати от съвместни административни или правни споразумения, които са подписани</p> <p>RCR 84 — Организации, които осъществяват трансгранично сътрудничество след приключването на проекти</p> <p>RCR 85 — Участие в трансгранични съвместни действия след приключването на проекти</p>
--	--	---

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОСНОВЕН НАБОР ОТ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КАЧЕСТВОТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ЕФРР И ЗА КОХЕЗИОННИЯ ФОНД, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 8, ПАРАГРАФ 3, КОИТО КОМИСИЯТА ЩЕ ИЗПОЛЗВА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ИЗИСКВАНЕТО ЗА ДОКЛАДВАНЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 41, ПАРАГРАФ 3, БУКВА 3), ТОЧКА III) ОТ ФИНАНСОВИЯ РЕГЛАМЕНТ

Цел на политиката	Специфична цел	Крайни продукти	Резултати
(1)	(2)	(3)	(4)
1. По-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и на регионалната свързаност на ИКТ (ЦП 1)	i) Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии	ССО ⁽¹⁾ 01 — Предприятия, подкрепяни да въвеждат иновации ССО 02 — Изследователи, работещи в подкрепяни научноизследователски съоръжения	CCR ⁽²⁾ 01 — Малки и средни предприятия ⁽³⁾ (МСП), въвеждащи иновации в областта на продуктите, процесите, маркетинга или организацията
	ii) Усвояване на ползите от цифровизацията за гражданите, дружествата, изследователските организации и публичните органи	ССО 03 — Предприятия и публични институции, подкрепяни с цел разработване на цифрови продукти, услуги и процеси	CCR 02 — Годишен брой ползватели на нови или усъвършенствани цифрови продукти, услуги и процеси
	iii) Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места в МСП, включително чрез продуктивни инвестиции	ССО 04 — МСП, подкрепяни, за да укрепват растежа и конкурентоспособността	CCR 03 — Разкрити работни места в подкрепяните предприятия
	iv) Развитие на уменията за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество	ССО 05 — МСП, инвестиращи в умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество	CCR 04 — Служители на МСП, преминали обучение за умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество
	v) Повишаване на цифровата свързаност	ССО 13 — Допълнителен брой жилища и предприятия с широколентов достъп с много висок капацитет	CCR 12 — Допълнителен брой жилища и предприятия с абонаменти за широколентов достъп до мрежа с много висок капацитет
2. По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции	i) Насърчаване на мерките за енергийна ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове	ССО 06 — Инвестиции в мерки за подобряване на енергийните характеристики	CCR 05 — Икономии в годишното потребление на първична енергия
	ii) Насърчаване на енергията от възобновяеми източници в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001, включително критериите за устойчивост, посочени в нея	ССО 07 — Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници	CCR 06 — Допълнително произведена енергия от възобновяеми източници
	iii) Развиване на интелигентни енергийни системи, мрежи и съхранение извън трансевропейските енергийни мрежи (TEN-E)	ССО 08 — Цифрови системи за управление на интелигентни енергийни системи	CCR 07 — Допълнителни потребители, свързани към интелигентни енергийни системи
	iv) Насърчаване на адаптирането към изменението на климата, предотвратяването на риска от бедствия и устойчивостта, като се вземат предвид екосистемни подходи	ССО 09 — Инвестиции в нови или усъвършенствани системи за наблюдение, готовност, предупреждение и реагиране при природни бедствия	CCR 08 — Допълнителни жители, ползващи се от мерки за защита срещу наводнения, опустошителни пожари и други свързани с климата природни бедствия

ции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност (ЦП 2)	v) Подкрепа на достъпа до вода и на устойчивото управление на водите	ССО 10 — Нов или подобрен капацитет за пречистване на отпадъчните води	CCR 09 — Допълнителни жители, свързани поне към вторично пречистване на отпадъчните води
	vi) Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика	ССО 11 — Нов или увеличен капацитет за рециклиране на отпадъци	CCR 10 — Допълнително рециклирани отпадъци
	vii) Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване	ССО 12 — Площ на зелената инфраструктура	CCR 11 — Жители, ползващи се от мерки за качеството на въздуха
	viii) Насърчаване на устойчива мултимодална градска мобилност като част от прехода към икономика с нулеви нетни въглеродни емисии	ССО 16 — Разширяване и модернизиране на трамвайни линии и линии на метрото	CCR 15 — Годишен брой ползватели, обслужвани от нови и модернизирани трамвайни линии и линии на метрото
3. По-добре свързана Европа чрез подобряване на мобилността (ЦП 3)	i) Развитие на устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна, устойчива и интермодална TEN-T	ССО 14 — Пътища на TEN-T: нови, усъвършенствани, реконструирани или модернизиращи пътища ССО 15 — Железопътни линии на TEN-T: нови, усъвършенствани, реконструирани или модернизиращи железопътни линии	CCR 13 — Спестено време благодарение на подобрената пътна инфраструктура CCR 14 — Брой пътници на година, обслужвани чрез подобрен железопътен транспорт
	ii) Развитие и засилване на стабилна, устойчива на изменението на климата, интелигентна и интермодална мобилност на национално, регионално и местно равнище, включително по-добър достъп до TEN-T и трансгранична мобилност	ССО 22 — Пътища извън TEN-T: нови, усъвършенствани, реконструирани или модернизиращи пътища ССО 23 — Железопътни линии извън TEN-T: нови, усъвършенствани, реконструирани или модернизиращи железопътни линии	
4. По-социална и по-приобщаваща Европа — реализиране на Европейския стълб на социалните права (ЦП 4)	i) Повишаване на ефективността и приобщаващия характер на пазарите на труда и достъпа до висококачествена заетост чрез развитието на социална инфраструктура и насърчаване на социалната икономика	ССО 17 — Площ на нови или модернизиращи обекти за заетостта	CCR 16 — Годишен брой ползватели на нови или модернизиращи обекти за заетостта
	ii) Подобряване на равния достъп до приобщаващи и качествени услуги в областта на образованието, обучението и ученето през целия живот чрез развитие на достъпна инфраструктура, включително чрез насърчаване на устойчивостта на образованието и обучението от разстояние и в електронна среда	ССО 18 — Нов или модернизиращ капацитет на детски и образователни заведения	CCR 17 — Годишен брой ползватели, обслужвани от нови или модернизиращи детски и образователни заведения
	iii) Насърчаване на социално-икономическото приобщаване на маргинализираните общности, домакинствата с ниски доходи и групите в неравностойно положение, включително хората със	ССО 19 — Нов или модернизиращ капацитет на местата за социално жилищно настаняване ССО 25 — Жители, обхванати от проекти в рамките на интегрирани действия за социално-икономическо приобщаване на	CCR 18 — Годишен брой ползватели на нови или модернизиращи места за социално жилищно настаняване

	специални нужди, чрез интегрирани действия, включително жилищно настаняване и социални услуги	маргинализирани общности, домакинства с ниски доходи и групи в неравностойно положение	
	iv) Насърчаване на социално-икономическата интеграция на граждани на трети държави, включително мигранти, чрез интегрирани действия, включително жилищно настаняване и социални услуги	ССО 26 — Нов или модернизирани капацитет на местата за временен прием	CCR 20 — Годишен брой ползватели на нови или модернизирани места за временен прием
	v) Гарантиране на равен достъп до здравеопазване и насърчаване на устойчивостта на системите за здравеопазване, включително първичните здравни грижи, и насърчаване на прехода от институционални грижи към грижи, предоставяни в семейството и в общността	ССО 20 — Нов или модернизирани капацитет на здравните заведения	CCR 19 — Годишен брой ползватели на нови или модернизирани здравни услуги
	vi) Засилване на ролята на културата и устойчивия туризъм за икономическото развитие, социалното приобщаване и социалните иновации	ССО 24 — Подкрепяни културни и туристически обекти	CCR 21 — Посетители на подкрепяни културни и туристически обекти
5. Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии и местни инициативи (ЦП 5)	<p>i) Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в градските райони</p> <p>ii) Насърчаване на интегрираното и приобщаващо социално, икономическо и екологично местно развитие, културата, природното наследство, устойчивия туризъм и сигурността в райони, различни от градските райони</p>	ССО 21 — Жители, обхванати от стратегии за интегрирано териториално развитие	

(¹) ССО: Основен общ краен продукт на REGIO.

(²) CCR: Основен общ резултат на REGIO.

(³) Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).